



Bruxelles, 22. studenoga 2019.
(OR. en)

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0224(COD)**

14298/1/19
REV 1

RECH 498	CODEC 1648
COMPET 752	MARE 27
IND 287	DIGIT 172
MI 799	EMPL 572
EDUC 457	CYBER 315
TELECOM 363	CLIMA 307
ENER 509	ESPACE 93
ENV 936	ATO 97
REGIO 211	RELEX 1070
AGRI 559	JAI 1218
TRANS 542	CSDP/PSDC 537
SAN 472	ECO 121
CADREFIN 377	

NAPOMENA

Od: Odbor stalnih predstavnika (dio 1.)

Za: Vijeće

Br. preth. dok.: 14016/19

Br. dok. Kom.: 9865/18 RECH 272 COMPET 421 IND 153 MI 436 EDUC 245 TELECOM
170 ENER 224 ENV 413 REGIO 38 AGRI 271 TRANS 248 SAN 181
CADREFIN 79 CODEC 998 IA 189 + ADD 1-6

Predmet: Paket Obzor Europa: Okvirni program za istraživanja i inovacije za razdoblje 2021. – 2027.

– Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije te o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata

a) uvodne izjave

b) Prilog IV. (sinergije)

– *djelomičan opći pristup*

I. UVOD

1. Komisija je 7. lipnja 2018. na temelju članaka 173., 182., 183. i 188. UFEU-a predstavila Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije te o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata (2021. – 2027.).
2. Vijeće za konkurentnost donijelo je djelomičan opći pristup na sastanku 30. studenoga 2018.¹
3. Europski parlament imenovao je svojeg zastupnika Dana NICU (S&D) izvjestiteljem o Okvirnom programu. Europski parlament glasovao je o izvješću 12. prosinca 2018. Europski gospodarski i socijalni odbor donio je mišljenje 17. listopada 2018.², a Odbor regija dao je mišljenje na svojoj plenarnoj sjednici od 8. do 10. listopada³.
4. Nakon što je 19. ožujka 2019. održan šesti i posljednji trijalog u okviru prošlog saziva Europskog parlamenta, predsjedništvo je s predstavnicima Europskog parlamenta postiglo zajedničko razumijevanje o većini odredaba Prijedloga. Odbor stalnih predstavnika 27. ožujka 2019. potvrdio je zajedničko razumijevanje. Europski parlament 17. travnja 2019. glasovao je o zakonodavnoj rezoluciji o Prijedlogu.
5. Uvodne izjave koje nisu sadržane u zajedničkom razumijevanju i Prilogu IV. o sinergijama programa Obzor Europa s drugim programima EU-a nisu dio tog zajedničkog razumijevanja.
6. Jednako tako, s obzirom na to da je program Obzor Europa povezan s višegodišnjim financijskim okvirom (VFO), sve odredbe koje utječu na proračun navedene su u uglatim zagradama i nisu dio zajedničkog razumijevanja. To vrijedi i za odredbe koje se odnose na treće zemlje pridružene programu Obzor Europa, koje su horizontalne prirode.

¹ Dok. 15102/18 + ADD 1; Mađarska nije mogla poduprijeti taj djelomičan opći pristup.

² 13758/18 (mišljenje obuhvaća i Okvirni program i posebni program).

³ 13759/18 (mišljenje obuhvaća i Okvirni program i posebni program).

II. RAD U OKVIRU VIJEĆA

7. Tijekom austrijskog i rumunjskog predsjedanja Radna skupina za istraživanje počela je raspravljati o uvodnim izjavama Prijedloga koje nisu dio zajedničkog razumijevanja. Na temelju tih rasprava finsko predsjedništvo predstavilo je prvi kompromisni tekst na sastanku Radne skupine 12. rujna 2019. Radna skupina otada pregledava kompromisne tekstove predsjedništva koji se stalno ažuriraju.
8. Osim toga, na sastanku Radne skupine 7. listopada 2019. finsko predsjedništvo predstavilo je prvi kompromisni tekst o Prilogu IV., koji se odnosi na sinergije programa Obzor Europa s drugim programima. Radna skupina otada pregledava kompromisne tekstove predsjedništva koji se stalno ažuriraju.
9. Tekst naveden u Prilogu ovoj napomeni jednak je tekstu iz Priloga dokumentu 14016/19, o kojem se raspravljalo na sastanku Odbora stalnih predstavnika 20. studenoga 2019. Odbor se složio s time da se tekst bez izmjena proslijedi Vijeću za konkurentnost radi donošenja na sastanku 29. studenoga 2019.
10. Predsjedništvo želi da se postigne opći pristup o njegovu kompromisnom tekstu o uvodnim izjavama i Prilogu IV. Kako je prethodno navedeno, određene odredbe u drugim dijelovima teksta još su u uglatim zgradama. Stoga će taj opći pristup biti djelomičan.
11. Ako Vijeće za konkurentnost na sastanku 29. studenoga postigne djelomičan opći pristup o programu Euratoma, uklonit će se uglate zgrade oko teksta u stavku 15. Priloga IV. u nastavku te će i tekst o sinergijama s programom Euratoma biti dio tog djelomičnog općeg pristupa.
12. Mađarska je izjavila da ostaje pri svojem stajalištu o cijelom tekstu navedenome u Prilogu u nastavku, u skladu s općom rezervom u pogledu zajedničkog razumijevanja programa Obzor Europa.

III. ZAKLJUČAK

13. Vijeće se poziva da donese djelomičan opći pristup, kako je navedeno u Prilogu ovoj napomeni.

**PRIJEDLOG UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA O USPOSTAVI
OBZORA EUROPA – OKVIRNOG PROGRAMA ZA ISTRAŽIVANJA I INOVACIJE TE
O UTVRĐIVANJU PRAVILA ZA SUDJELOVANJE I ŠIRENJE REZULTATA**

UVODNE IZJAVE I PRILOG IV (SINERGIJE)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske Unije, a posebno njegov članak 173. stavak 3.,
članak 182. stavak 1., članak 183. te članak 188. drugi stavak,
uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁴,
uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁵,
u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom⁶,

⁴ SL C [...], [...], [...].

⁵ SL C [...], [...], [...].

⁶ Stajalište Europskog parlamenta od ... [(još nije objavljeno u Službenom listu)] i odluka Vijeća od ...

budući da:

- (1) Unija nastoji ojačati svoje znanstvene i tehnološke temelje uspostavom europskog istraživačkog prostora u kojem će istraživači, znanstvene spoznaje i tehnologija slobodno protjecati i poticanjem Unije da postane konkurentnija, među ostalim u sektoru industrije, te istodobno promicati sve istraživačke i inovacijske aktivnosti kako bi se ostvarili strateški prioriteti Unije, kojima se u konačnici nastoje promicati mir, vrijednosti Unije te dobrobit njezinih naroda.
- (2) Da bi se u postizanju tog općeg cilja ostvario znanstveni, gospodarski, okolišni i društveni učinak i da bi se što više povećala dodana vrijednost ulaganja Unije u istraživanje i inovacije, Unija bi trebala ulagati u izvrsna istraživanja i inovacije u okviru programa Obzor Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije za razdoblje 2021. – 2027. (dalje u tekstu „Program”) kako bi se pružila potpora stvaranju, boljem širenju i prenošenju izvrsnog znanja i visokokvalitetnih tehnologija u Uniji, privukli talenti na svim razinama i doprinijelo punom angažmanu kvalificiranog kadra Unije, olakšale suradničke veze i ojačao učinak istraživanja i inovacija na razvoj, podupiranje i provedbu politika Unije, poduprlo i osnažilo prihvaćanje i uvođenje inovativnih i održivih rješenja u gospodarstvo Unije, posebice mala i srednja poduzeća, i u društvo, rješavali globalni izazovi, uključujući klimatske promjene i ciljeve održivog razvoja, stvarala radna mjesta, poticao gospodarski rast i promicala industrijska konkurentnost te kako bi se potaknula privlačnost Unije u području istraživanja i inovacija. Programom bi se trebali poticati svi oblici inovacija, uključujući revolucionarne inovacije, i uvođenje inovativnih rješenja na tržište te optimizirati rezultati tih ulaganja radi većeg učinka u ojačanom europskom istraživačkom prostoru.
- (2a) Programom bi se trebalo doprinijeti povećanju javnih i privatnih ulaganja u istraživanje i inovacije u državama članicama, čime se doprinosi postizanju ukupnog ulaganja u istraživanje i razvoj od najmanje 3 % BDP-a Unije. Za postizanje tog cilja bit će potrebno da države članice i privatni sektor Program dopune vlastitim i pojačanim mjerama ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije.⁷

⁷ Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

- (3) Kako bi se doprinijelo ostvarenju ciljeva politike, aktivnostima koje se podupiru u okviru Programa trebalo bi se, prema potrebi, iskorištavati i poticati propise koji pogoduju inovacijama, u skladu s načelom inovativnosti^{8,9}, u svrhu podupiranja bržeg i intenzivnijeg pretvaranja iznimne količine znanja u Uniji u inovacije.
- (4) U provedbi Programa trebalo bi se u najvećoj mogućoj mjeri pridržavati općih načela otvorene znanosti, otvorenih inovacija i otvorenosti prema svijetu. Tim načelima trebali bi se osigurati izvrsnost i učinak ulaganja Unije u istraživanje i inovacije.
- (5) Otvorena znanost, uključujući otvoren pristup znanstvenim publikacijama i istraživačkim podacima te optimalno širenje i iskorištavanje znanja, ima potencijal za povećanje kvalitete, učinka i koristi od znanosti te za ubrzanje napretka znanja tako što će ga učiniti pouzdanijim, učinkovitijim i točnijim te razumljivijim društvu i primjerenim za suočavanje s društvenim izazovima. Trebalo bi utvrditi odredbe kako bi se osiguralo da korisnici pruže otvoren pristup istorazinski ocijenjenim znanstvenim publikacijama. Također bi trebalo osigurati da korisnici pruže otvoren pristup istraživačkim podacima u skladu s načelom „otvoreni koliko je to moguće, zatvoreni koliko je to potrebno” i uz omogućavanje iznimaka iz valjanih razloga povezanih s pravilima o zaštiti podataka i sigurnosnim interesima te pravom intelektualnog vlasništva, globalnom konkurentnošću Europske unije i drugim legitimnim interesima. Posebno bi trebalo staviti veći naglasak na odgovorno upravljanje istraživačkim podacima, koji bi trebali biti u skladu s načelima FAIR (vidljivost, dostupnost, interoperabilnost i ponovna upotrebljivost), osobito uključivanjem planova za upravljanje podacima. Prema potrebi, korisnici bi trebali iskoristiti mogućnosti koje nudi europski oblak za otvorenu znanost te se pridržavati daljnjih načela i praksi otvorene znanosti.

⁸ Instrumenti za bolju regulativu, istraživanje i inovacije, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/better-regulation-toolbox-21_en_0.pdf

⁹ Komunikacija Komisije od 15. svibnja 2018. pod naslovom „Obnovljeni program za istraživanje i inovacije – prilika da Europa oblikuje svoju budućnost” (COM(2018) 306).

- (6) Osmišljavanjem i izradom Programa trebalo bi odgovoriti na potrebu za uspostavljanjem kritične mase poduprtih aktivnosti, diljem EU-a i u okviru međunarodne suradnje, u skladu s Programom UN-a do 2030. i njegovim ciljevima održivog razvoja. Provedbom Programa trebalo bi poduprijeti ostvarivanje tih ciljeva i predanost EU-a i njegovih država članica provedbi Programa do 2030. i usklađenom i integriranom ostvarenju održivog razvoja u trima njegovim dimenzijama – gospodarskoj, društvenoj i okolišnoj.
- (7) Aktivnostima koje se podupiru u okviru Programa trebalo bi se doprinostiti ostvarivanju ciljeva i prioriteta Unije, praćenju i procjeni napretka u ostvarivanju tih ciljeva i prioriteta te razvoju revidiranih ili novih prioriteta.
- (7a) Programom se jamči transparentnost i odgovornost javnih sredstava u projektima istraživanja i inovacija, čime se čuva javni interes.
- (7b) Programom bi se trebale podupirati istraživačke i inovacijske aktivnosti u području društvenih i humanističkih znanosti. To obuhvaća unapređivanje znanstvenih spoznaja u toj domeni, ali i iskorištavanje uvida i napretka u području društvenih i humanističkih znanosti kako bi se povećao gospodarski i društveni učinak Programa. U okviru stupa „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost” društvene i humanističke znanosti bit će u potpunosti integrirane u sve klastere. Osim promicanja društvenih i humanističkih znanosti u projektima, integraciju tih znanosti trebalo bi podupirati i uključivanjem, kad god je to primjereno, neovisnih stručnjaka iz područja društvenih i humanističkih znanosti u stručne odbore i odbore za evaluaciju, te pravodobnim praćenjem društvenih i humanističkih znanosti i izvješćivanjem o njima u financiranim istraživačkim djelovanjima. Posebno će se pratiti razina uključivanja društvenih i humanističkih znanosti u cijelom Programu.

- (8) Program bi trebao zadržati uravnotežen pristup između istraživanja i inovacija te između financiranja „odozdo prema gore” (na poticaj istraživača ili inovatora) i „odozgo prema dolje” (određenog strateški definiranim prioritetima), u skladu s prirodom uključenih istraživačkih i inovacijskih zajednica, vrstama i svrhom aktivnosti koje se provode i učinaka koji se nastoje postići. Na temelju kombinacije tih čimbenika trebao bi se odabrati pristup za odgovarajuće dijelove Programa, koji svi doprinose svim općim i posebnim ciljevima Programa.
- (8a) Programom bi se trebale podupirati sve faze istraživanja i inovacija, osobito u okviru projekata suradnje, te po potrebi u misijama i partnerstvima. Temeljno istraživanje ključno je sredstvo i važan preduvjet za povećanje sposobnosti Unije da privuče najbolje znanstvenike kako bi postala globalno središte izvrsnosti. Potrebno je osigurati ravnotežu između osnovnog i primijenjenog istraživanja. Istraživanjem će se, zajedno s inovacijama, poduprijeti gospodarska konkurentnost, rast i radna mjesta u Uniji.
- (8b) Dokazi upućuju na to da je prihvaćanje raznolikosti, u svakom smislu, ključ za bavljenje dobrom znanošću, s obzirom na to da je raznolikost korisna za znanost. Raznolikošću i uključivošću doprinosi se izvrsnosti u suradničkom istraživanju i inovacijama: suradnjom među disciplinama, sektorima i u cijelom europskom istraživačkom prostoru ostvaruju se bolja istraživanja i kvalitetniji projektni prijedlozi, ona može dovesti do više stope prihvaćanja u društvu i može poticati koristi koje donose inovacije, čime se unapređuje Europa.¹⁰
- (8c) Može se primijeniti postupak brzog programa za istraživanje i inovacije kako bi se malim suradničkim konzorcijima koji obuhvaćaju djelovanja od temeljnih istraživanja do primjene na tržištu omogućio brži pristup financijskim sredstvima prema načelu „odozdo prema gore”.
- (8d) Kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećao učinak programa Obzor Europa, posebnu pozornost trebalo bi dati multidisciplinarnim, interdisciplinarnim i transdisciplinarnim pristupima.
- (8e) Kako bi se postigao cilj ovog Programa i poštujući načelo izvrsnosti, cilj Programa trebao bi biti jačanje, među ostalim, suradničkih veza u Europi, čime se doprinosi smanjenju razlika u istraživanju i razvoju.¹¹

¹⁰ Dogovoreno u djelomičnom općem pristupu.

¹¹ Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

- (8f) Inicijative izvrsnosti za cilj bi trebale imati jačanje izvrsnosti u području istraživanja i inovacija u prihvatljivim zemljama, uključujući na primjer podupiranje osposobljavanja u cilju poboljšanja upravljačkih vještina u području istraživanja i inovacija, nagrade, jačanje inovacijskih ekosustava te stvaranje mreža za istraživanje i inovacije, među ostalim na temelju istraživačkih infrastruktura koje financira EU. Podnositelji zahtjeva trebaju jasno pokazati da su projekti povezani s nacionalnim i/ili regionalnim strategijama u području istraživanja i inovacija kako bi mogli podnijeti zahtjev za financiranje u okviru tematskog područja „Širenje sudjelovanja i razmjena izvrsnosti” u djelu „Širenje sudjelovanja i jačanje europskog istraživačkog prostora” programa Obzor Europa.¹²
- (9) Istraživačke aktivnosti koje se provode u okviru stupa „Izvrсна znanost” trebale bi se utvrditi u skladu sa znanstvenim potrebama i mogućnostima te promicati znanstvenu izvrsnost. Istraživački program trebao bi se utvrditi u bliskoj suradnji sa znanstvenom zajednicom i uključivati naglasak na privlačenju novih talenata u području istraživanja i inovacija te istraživača na početku karijere, jačajući pritom europski istraživački prostor, izbjegavajući odljev mozgova i promičući kruženje mozgova.
- [(9a) Programom bi se trebalo podupirati Uniju i njezine države članice u tome da uzmu u obzir stvarnost izrazito intenzivnu međunarodnu konkurenciju za privlačenje najboljih mozgova i vještina.]
- (10) Stup „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost” trebao bi se uspostaviti kroz klastere istraživačkih i inovacijskih aktivnosti kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećala integracija u dotičnim tematskim područjima uz očuvanje visoke i održive razine izvrsnosti i učinka u odnosu na utrošena sredstva. Time će se potaknuti interdisciplinarna, međusektorska, horizontalna i prekogranična suradnja u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja poštovanjem načelâ Programa održivog razvoja do 2030. i Pariškog sporazuma te konkurentnost industrije Unije. Organizacijom veoma ambicioznih sveobuhvatnih inicijativa u obliku misija istraživanja i razvoja omogućit će se da se Programom postigne transformativan i sistemski učinak za društvo u svrhu potpore ciljevima održivog razvoja, među ostalim putem međunarodne suradnje i znanstvene diplomacije.

¹² Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

- (11) Potpuna i pravodobna uključenost industrije u Programu na svim razinama, od pojedinačnih poduzetnika i malih i srednjih poduzeća do velikih poduzeća, trebala bi tvoriti jedan od glavnih kanala za ostvarivanje ciljeva Programa, posebno u pogledu stvaranja održivih radnih mjesta radnih mjesta i rasta. U kontekstu takve uključenosti industrije njezino sudjelovanje u djelovanjima trebalo bi se podupirati najmanje na razini koja odgovara razini potpore u okviru prethodnog okvirnog programa Obzor 2020., koji je uspostavljen Uredbom (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹³ („Obzor 2020.”).
- (11a) Djelovanjima u okviru Programa trebao bi se pružiti važan doprinos iskorištavanju potencijala strateških sektora u Europi, uključujući ključne razvojne tehnologije u kojima se odražavaju ciljevi strategije industrijske politike EU-a¹⁴.
- (11b) Savjetovanjima s više dionika, uključujući civilno društvo i industriju, trebalo bi se doprinijeti perspektivama i prioritetima koji su utvrđeni postupkom strateškog planiranja. To bi trebalo dovesti do strateških planova za istraživanje i inovacije donesenih provedbenim aktima u svrhu pripreme sadržaja programâ rada.
- (11c) U programima rada u obzir bi se trebao uzeti ishod konkretnih prethodnih projekata i stanje u znanosti, tehnologiji i inovacijama na nacionalnoj razini, razini Unije i međunarodnoj razini, te relevantne promjene u politici, na tržištu i u društvu, kako bi se financirala određena mjera.¹⁵

¹³ Uredba (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 104.).

¹⁴

¹⁵ Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

- (12) Važno je poduprijeti industriju Unije da ostane ili postane svjetski predvodnik u području inovacija, digitalizacije i klimatske neutralnosti, osobito putem ulaganja u ključne razvojne tehnologije kojima će se poduprijeti poduzetništvo budućnosti. Djelovanjima u okviru Programa trebali bi se rješavati tržišni nedostaci ili neoptimalne investicijske situacije, poticati ulaganja na odgovarajući i transparentan način, bez dupliciranja ili istiskivanja privatnog financiranja, te bi ona ujedno trebala imati jasnu europsku dodanu vrijednost i javni povrat od ulaganja. Time će se osigurati dosljednost između djelovanja Programa i pravila EU-a o državnim potporama, čime se izbjegava narušavanje tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu.
- (13) U okviru Programa potpora istraživanjima i inovacijama trebala bi biti integrirana, uz poštovanje svih relevantnih odredaba Svjetske trgovinske organizacije. Koncept istraživanja, uključujući eksperimentalni razvoj trebao bi se upotrebljavati u skladu s Priručnikom iz Frascatija, koji je izradio OECD, a koncept inovacija trebao bi se upotrebljavati u skladu s Priručnikom iz Osla, koji su izradili OECD i Eurostat, uz primjenu širokog pristupa kojim su obuhvaćene socijalne inovacije. Definicije OECD-a u pogledu razina tehnološke spremnosti (TRL) trebale bi se nastavljati uzimati u obzir, kao u prethodnom okvirnom programu Obzor 2020., u klasifikaciji tehnološkog istraživanja, razvoja proizvoda i demonstracijskih aktivnosti te u definiranju vrsta mjera na raspolaganju u pozivima na podnošenje prijedloga. Bespovratna sredstva ne bi se trebala dodjeljivati za djelovanja čije su aktivnosti iznad razine TRL 8. Na temelju programa rada za određeni poziv u okviru stupa „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost” mogla bi se omogućiti dodjela bespovratnih sredstava za vrednovanje proizvoda velikog opsega i tržišnu replikaciju.
- (13a) Ne dovodeći u pitanje cjelokupne pregovore o VFO-u, programom Obzor Europa doprinosit će se ciljevima u području svemira na razini izdvajanja koja je barem proporcionalna onoj iz prethodnog okvirnog programa Obzor 2020. uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća.¹⁶

¹⁶ Dogovoreno u djelomičnom općem pristupu.

- (14) U Komunikaciji Komisije o privremenoj evaluaciji programa Obzor 2020. (COM(2018) 2 final), Rezoluciji Europskog parlamenta o ocjeni provedbe programa Obzor 2020. u svjetlu njegove privremene evaluacije i Prijedlogu Devetog okvirnog programa (2016/2147(INI)) i zaključcima Vijeća pod naslovom „Od privremene evaluacije programa Obzor 2020. do devetog okvirnog programa” naveden je skup preporuka za ovaj Program, uključujući pravila za sudjelovanje i širenje rezultata, na temelju iskustava stečenih u provedbi prethodnog programa te povratnih informacija dobivenih od institucija EU-a i dionika. Te preporuke obuhvaćaju predlaganje mjera za promicanje kruženja mozгова i olakšavanje otvorenosti mreža za istraživanje i inovacije; ambicioznije ulaganje kako bi se dosegla kritična masa i postigao što veći učinak; potporu revolucionarnim inovacijama; davanje prednosti ulaganjima Unije u istraživanja i inovacije u područjima visoke dodane vrijednosti, posebno usmjeravanjem na misije, potpunim, svjesnim i pravodobnim uključivanjem građana i širom komunikacijom; pojednostavnjenje mogućnosti financiranja sredstvima Unije kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal Unije u području istraživanja i inovacija, uključujući usklađivanje partnerskih inicijativa i programa sufinanciranja; razvoj brojnijih i konkretnijih sinergija među različitim instrumentima financiranja sredstvima Unije, posebno prevladavanjem nekomplementarnih logika intervencije i složenosti raznih oblika financiranja te također s ciljem pružanja pomoći mobilizaciji nedovoljno iskorištenog potencijala istraživanja i inovacija diljem Unije; jačanje međunarodne suradnje i otvorenosti prema sudjelovanju trećih zemalja te nastavak pojednostavnjenja na temelju iskustava iz provedbe programa Obzor 2020.
- (15) U provedbi Programa trebalo bi nastojati ostvariti sinergije s drugim programima Unije, od njihova osmišljavanja i strateškog planiranja do odabira projekata, upravljanja, komunikacije, širenja i iskorištavanja rezultata do praćenja, revizija i vođenja. U pogledu financiranja za aktivnosti istraživanja i razvoja, sinergijama bi se trebalo omogućiti usklađivanje pravila o prihvatljivosti troškova što je više moguće. Kako bi se izbjegla preklapanja i udvostručivanja te povećao učinak sredstava Unije, mogući su prijenosi iz drugih programa Unije u aktivnosti programa Obzor Europa. U tim slučajevima primjenjivat će se pravila programa Obzor Europa.

- (16) Kako bi se postigao što veći učinak financiranja sredstvima Unije i što djelotvorniji doprinos ciljevima politike Unije, Unija bi, prema potrebi, trebala sklapati europska partnerstva s partnerima iz privatnog i/ili javnog sektora. To uključuje industriju, sveučilišta, istraživačke organizacije, tijela koja pružaju javne usluge na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili međunarodnoj razini ili organizacije civilnog društva uključujući zaklade i nevladine organizacije koji podupiru i/ili provode istraživanja i inovacije, uz uvjet da se partnerstvom željeni učinci mogu postići djelotvornije nego samostalnim djelovanjem Unije.
- (17) Programom bi trebalo ojačati suradnju između europskih partnerstava i partnera iz privatnog i/ili javnog sektora na međunarodnoj razini, među ostalim udruživanjem istraživačkih i inovacijskih programa s prekograničnim ulaganjima u istraživanja i inovacije koji donose obostrane koristi za ljude i poduzeća, pri čemu treba osigurati da Unija može očuvati svoje interese u strateškim područjima.¹⁷
- (17a) Vodeće inicijative u području budućih tehnologija i tehnologija u nastajanju (FET) pokazale su se učinkovitim i djelotvornim instrumentom te pružaju pogodnosti za društvo u zajedničkim koordiniranim naporima Europske unije i njezinih država članica. Aktivnosti koje se provode u okviru vodećih inicijativa u području budućih tehnologija i tehnologija u nastajanju u pogledu projekata Graphene, Human Brain i Kvantna tehnologija, koje se podupiru u okviru programa Obzor 2020., nastavit će se podupirati u okviru programa Obzor Europa putem poziva na podnošenje prijedloga sadržanih u programu rada. Pripremnim djelovanjima koja se podupiru u okviru dijela programa Obzor 2020. koji se odnosi na vodeće inicijative FET doprinijet će se procesu strateškog planiranja u okviru programa Obzor Europa i usmjeravanju rada na misijama, sufinanciranim/suprogramiranim partnerstvima te redovitim pozivima na podnošenje prijedloga.¹⁸
- (18) Zajednički istraživački centar (JRC) trebao bi nastaviti politikama Unije pružati neovisne znanstvene dokaze usmjerene prema korisniku i tehničku podršku tijekom čitavog ciklusa politike. Izravna djelovanja JRC-a trebala bi se provoditi fleksibilno, učinkovito i transparentno, uzimajući u obzir potrebe politika Unije i relevantne potrebe korisnika JRC-a te osiguravajući zaštitu financijskih interesa Unije. JRC bi trebao nastaviti stvarati dodatne resurse.

¹⁷ Vidjeti npr. Komisijin Prijedlog uredbe o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u Europskoj uniji (COM(2017) 487).

¹⁸ Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

- (19) U okviru stupa „Inovativna Europa” trebao bi se utvrditi niz mjera za integriranu potporu potrebama poduzetnika i poduzetništva čiji je cilj stvaranje i ubrzanje revolucionarnih inovacija za brzi rast tržišta. Njime bi se trebala pružiti jedinstvena kontaktna točka kako bi se privukle i podupirale sve vrste inovatora i inovativnih poduzeća, kao što su MSP-i, uključujući novoosnovana poduzeća i u iznimnim slučajevima mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, s potencijalom rasta na međunarodnoj razini i razini Unije te osigurala brza, fleksibilna bespovratna sredstva i zajednička ulaganja, uključujući ulaganja s privatnim ulagateljima. Ti bi se ciljevi trebali nastojati ostvariti uspostavom Europskog vijeća za inovacije (EIC). U okviru istog stupa trebali bi se podupirati i Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) i europski inovacijski ekosustavi općenito, posebno u okviru partnerstava za sufinanciranje s nacionalnim i regionalnim dionicima koji podupiru inovacije.
- (19a) U smislu ove Uredbe, a posebno za aktivnosti koje se obavljaju u okviru Europskog vijeća za inovacije, novoosnovano poduzeće jest MSP u ranoj fazi njegova životnog ciklusa (uključujući sveučilišna supsidijarna (*spin-off*) poduzeća) čiji je cilj stvaranje inovativnih rješenja i prilagodljivih poslovnih modela te koje je samostalno u smislu članka 3. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ¹⁹, a „poduzeće srednje tržišne kapitalizacije” znači poduzeće koje nije mikropoduzeće, malo ili srednje poduzeće kako je definirano Preporukom Komisije 2003/361/EZ te koje ima između 250 i 3000 zaposlenika ako se broj zaposlenika izračunava u skladu s člancima 3., 4., 5. i 6. glave I. Priloga toj Preporuci; malo poduzeće srednje tržišne kapitalizacije jest poduzeće srednje tržišne kapitalizacije koje ima do 499 zaposlenika.
- (20) Ciljevi politike iz ovog Programa provodit će se i s pomoću financijskih instrumenata i proračunskih jamstava u okviru fonda InvestEU, posebno u okviru sastavnica politike koje se odnose na istraživanja, inovacije i digitalizaciju i na MSP-e.

¹⁹ Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

- (21) EIC, zajedno s ostalim dijelovima programa Obzor Europa, trebao bi poticati sve oblike inovacija, od postupnih do revolucionarnih i disruptivnih inovacija, a posebno inovacije kojima se stvaraju nova tržišta. U okviru instrumenata EIC-a pod nazivom Tragač i Akcelerator trebalo bi nastojati uočavati, razvijati i uvoditi sve vrste visokorizičnih inovacija, uključujući postupne, s glavnim naglaskom na revolucionarnim, disruptivnim i *deep-tech* inovacijama koje imaju potencijal da postanu inovacije kojima se stvaraju tržišta. Usklađenom i pojednostavnjenom potporom EIC bi trebao nadoknaditi trenutačni nedostatak javne potpore i privatnih ulaganja u revolucionarne inovacije. Instrumenti EIC-a trebali bi imati posebne pravne i upravljačke značajke kojima se uzimaju u obzir ciljevi instrumenata, a posebno aktivnosti uvođenja na tržište.²⁰
- (22) Akceleratorom EIC-a premostit će se „dolina smrti” između istraživanja, faza koje prethode masovnoj komercijalizaciji te rasta poduzeća. U okviru Akceleratora pružit će potpora operacijama s visokim potencijalom koje predstavljaju takve tehnološke/znanstvene, financijske, upravljačke i/ili tržišne rizike da se još ne smatraju unovčivima i stoga ne mogu potaknuti znatna ulaganja s tržišta, te će se time dopuniti program InvestEU uspostavljen Uredbom ...²¹ kojim će se podupirati inovativni, ali unovčivi projekti i subjekti.
- (22a) U bliskoj sinergiji s fondom InvestEU Akceleratorom EIC-a u svojim oblicima mješovitog financiranja i financijske potpore vlasničkim kapitalom trebala bi se financirati mala i srednja poduzeća, uključujući novoosnovana poduzeća, a u iznimnim slučajevima i projekti kojima upravljaju mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, a koja još nisu u mogućnosti ostvarivati prihode ili koja još nisu profitabilna ili koja još nisu u mogućnosti privući dostatna ulaganja da u potpunosti provedu poslovni plan svojih projekata. Takvi će se prihvatljivi subjekti smatrati neprihvatljivima za bankovno financiranje, dok bi dio njihovih investicijskih potreba mogao pružati jedan ili više ulagatelja, kao što su privatne ili javne banke, obiteljski uredi, fondovi poduzetničkog kapitala, poslovni anđeli itd. Na taj način, prevladavanjem tržišnih nedostataka, Akceleratorom EIC-a financirat će se obećavajući, ali još uvijek neunovčivi subjekti koji provode revolucionarne inovacijske projekte kojima se stvaraju tržišta. Nakon što postanu unovčivi ti projekti mogu se, u kasnijoj fazi njihova razvoja, financirati u okviru fonda InvestEU.²²

²⁰ Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

²¹

²² Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

- (22b) Iako bi se proračun Akceleratora EIC-a trebao upotrebljavati uglavnom za mješovito financiranje, za potrebe članka 43., potpora Akceleratora EIC-a isključivo u vidu bespovratnih sredstava MSP-ovima, uključujući novoosnovana poduzeća, trebala bi odgovarati potpori u okviru proračuna za instrument za MSP-ove prethodnog okvirnog programa Obzor 2020. uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća.²³
- (23) Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT) trebao bi nastojati, ponajprije u okviru svojih zajednica znanja i inovacija, jačati inovacijske ekosustave kojima se rješavaju globalni izazovi poticanjem integracije inovacija, istraživanja, visokog obrazovanja i poduzetništva. U skladu sa svojim aktom o osnivanju, Uredbom o EIT-u, i svojom Strateškom istraživačkom i inovacijskom agendom EIT bi u svojim aktivnostima trebao poticati inovacije i trebao bi znatno pojačati svoju potporu integraciji visokog obrazovanja u inovacijski ekosustav, posebno poticanjem poduzetničkog obrazovanja te snažne nedisciplinarnе suradnje između industrije i akademske zajednice te prepoznavanjem perspektivnih vještina kojima će budući inovatori rješavati globalne izazove, što uključuje napredne digitalne i inovacijske vještine. Korisnici EIC-a trebali bi ostvariti korist od programa potpore koje osigurava EIT, a novoosnovana poduzeća koja proizlaze iz Zajednica znanja i inovacija EIT-a trebala bi imati pristup djelovanjima u okviru EIC-a. Iako bi zbog usmjerenosti na inovacijske ekosustave EIT logično trebao pripadati u okvir stupa „Inovativna Europa”, njime bi se prema potrebi trebali poticati i drugi stupovi.
- (24) Osiguranje i očuvanje jednakih uvjeta za poduzeća koja se natječu na određenom tržištu trebali bi biti ključan uvjet za uspjeh revolucionarnih inovacija, čime se posebice malim i srednjim inovatorima omogućuje ostvarivanje koristi od njihovih ulaganja i stjecanje tržišnog udjela.

²³ Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

[(25) Programom bi se trebalo osigurati učinkovito promicanje i integracija suradnje s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama i inicijativama koje se temelje na uzajamnim koristima, interesima EU-a, međunarodnim obvezama i, prema potrebi, uzajamnosti. Ciljevi međunarodne suradnje trebali bi biti jačanje izvrsnosti, privlačnosti te gospodarske i industrijske konkurentnosti istraživanja i inovacija u Uniji, rješavanje globalnih izazova, uključujući ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda, poštovanjem načelâ Programa održivog razvoja do 2030. i Pariškog sporazuma u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama, te podupiranje vanjskih politika Unije. Trebao bi se primijeniti pristup općenite otvorenosti prema međunarodnom sudjelovanju i ciljanim mjerama međunarodne suradnje, uključujući primjerene kriterije prihvatljivosti za financiranje subjekata s poslovnim nastanom u zemljama s niskim do srednjim dohotkom. Istodobno bi se trebalo promicati pridruživanje trećih zemalja, osobito dijelovima Programa koji uključuju suradnju, u skladu sa sporazumima o pridruživanju i uz stavljanje naglaska na dodanu vrijednost za Uniju.]

(25a) Vijeće može imenovati posebni odbor u savjetovanju s kojim se vode pregovori, među ostalim u pogledu oblika i sadržaja sporazumâ o pridruživanju, u skladu s člankom 218. stavkom 4. UFEU-a.

(26) Radi produbljivanja odnosa između znanosti i društva te ostvarenja najveće moguće koristi od njihove interakcije Programom bi trebalo angažirati i uključiti građane i organizacije civilnog društva u zajedničko stvaranje i osmišljavanje planova rada i sadržaja za odgovorno istraživanje i inovacije koji se odnose na izvore zabrinutosti, potrebe i očekivanja građana i civilnog društva, te promicanjem znanstvenog obrazovanja, stavljanjem znanstvenih saznanja na raspolaganje javnosti te olakšavanjem sudjelovanja građana i organizacija civilnog društva u aktivnostima Programa. To bi se trebalo činiti u cjelokupnom okviru Programa i u okviru namjenskih aktivnosti u dijelu „Širenje sudjelovanja i jačanje europskog istraživačkog prostora”. Angažman građana i civilnog društva u istraživanju i inovacijama trebalo bi spojiti s aktivnostima informiranja javnosti radi stvaranja i održavanja javne potpore Programu. U okviru Programa trebale bi se nastojati i ukloniti prepreke te potaknuti sinergije između znanosti, tehnologije, kulture i umjetnosti kako bi se održivim inovacijama dala nova kvaliteta. Trebalo bi pratiti poduzete mjere za poboljšanje uključenosti građana i civilnog društva u projekte koji se podupiru.

- (27) Ako je to primjereno, u okviru Programa u obzir bi trebalo uzeti posebna obilježja najudaljenijih regija navedenih u članku 349. UFEU-a i u skladu s Komunikacijom Komisije „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo s najudaljenijim regijama EU-a”, koju je Vijeće pozdravilo.²⁴
- (28) Aktivnostima koje se razvijaju u okviru Programa cilj bi trebao biti uklanjanje rodne neravnopravnosti, poboljšanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života i promicanje ravnopravnosti između žena i muškaraca u istraživanjima i inovacijama, u skladu s člancima 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji i člankom 8. UFEU-a. Rodna dimenzija trebala bi se integrirati u sadržaj istraživanja i inovacija te slijediti u svim fazama ciklusa istraživanja. Osim toga, aktivnostima u okviru Programa cilj bi trebao biti ukloniti neravnopravnosti i promovirati ravnopravnost i raznolikost u svim aspektima istraživanja i inovacija u pogledu dobi, invaliditeta, rase i etničke pripadnosti, vjere ili uvjerenja te seksualne orijentacije.
- (28a) U Programu bi stalno trebalo težiti administrativnom pojednostavnjenju, a posebno smanjenju administrativnog opterećenja za korisnike. Komisija bi trebala dodatno pojednostavniti svoje alate i smjernice na način da se korisnicima nameće minimalno opterećenje. Komisija bi posebno trebala razmotriti izdavanje skraćene verzije smjernica.²⁵
- (29) Ovom Uredbom utvrđuju se ciljevi i prioriteti aktivnosti Unije u istraživanju i razvoju u području obrane, navode opće odrednice takvih aktivnosti te utvrđuje iznos financijskog sudjelovanja Unije u odnosu na financiranje istraživanja i razvoja u području obrane. U kontekstu posebnosti sektora obrambene industrije detaljne odredbe za financiranje istraživačkih projekata u području obrane sredstvima Unije trebale bi se utvrditi Uredbom ... o uspostavi Europskog fonda za obranu²⁶, kojom se utvrđuju pravila za sudjelovanje u istraživanjima u području obrane. Sinergije bi trebale biti korisne za civilna istraživanja i istraživanja u području obrane, ali aktivnosti koje se provode u okviru te uredbe, osim aktivnosti obuhvaćenih Europskim fondom za obranu, trebale bi biti usmjerene isključivo na primjene u civilnom području. Nepotrebno udvostručavanje bit će isključeno.

²⁴ Komunikacija Komisije „Jače i obnovljeno strateško partnerstvo u najudaljenijim regijama EU-a” (COM (2017) 623 final).

²⁵ Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

²⁶

- (30) Ovom Uredbom utvrđuje se financijska omotnica za Program. Iznos naveden u ovoj Uredbi predstavlja primarni referentni iznos u smislu [*upućivanje će se prema potrebi ažurirati u skladu s novim međuinstitucijskim sporazumom: točke 17. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju*²⁷], za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.
- (31) Na ovaj se Program primjenjuje Uredba (EU, Euratom) br.[Nova Financijska uredba] (dalje u tekstu „Financijska uredba”), donesena na temelju članka 322. UFEU-a, osim ako je drugačije navedeno zbog prirode uključenih istraživačkih i inovacijskih aktivnosti za koje su potrebna drugačija pravila, na primjer u pogledu daljnjeg pojednostavnjenja ili kraćih rokova. Njome se utvrđuju pravila o izvršenju proračuna Unije, među ostalim i pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, javnoj nabavi, neizravnom izvršenju, financijskoj pomoći, financijskim instrumentima i proračunskim jamstvima te predviđaju provjere odgovornosti financijskih izvršitelja. [Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a odnose se i na zaštitu proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama, s obzirom na to da je poštovanje vladavine prava temeljni preduvjet za dobro financijsko upravljanje i djelotvorno financiranje EU-a.]
- (31a) Ne dovodeći u pitanje cjelokupne pregovore o VFO-u, ukupni proračun za tematsko područje „Širenje sudjelovanja i razmjena izvrsnosti” u dijelu „Širenje sudjelovanja i jačanje europskog istraživačkog prostora” programa Obzor Europa trebao bi iznositi najmanje 3,3 % ukupnog proračuna programa Obzor Europa. Taj bi proračun uglavnom trebao koristiti pravnim subjektima u zemljama širenja.²⁸

²⁷ Upućivanje treba ažurirati: SL C 373, 20.12.2013., str. 1. Sporazum je dostupan na sljedećoj poveznici: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220(01))

²⁸ Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

[(32) U skladu s uredbama (EU, Euratom) br. 2018/1046²⁹ („Financijska uredba”) i (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰ te uredbama Vijeća (Euratom, EZ) br. 2988/95³¹, (Euratom, EZ) br. 2185/96³² i (EU) 2017/1939³³, financijski interesi Unije trebaju se štiti razmjernim mjerama, među ostalim i sprečavanjem, otkrivanjem, ispravljanjem i istragom nepravilnosti, uključujući prijevare, povratom izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanjem administrativnih sankcija.

²⁹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredbama (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1).

³⁰ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

³¹ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

³² Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

³³ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

Osobito, u skladu s uredbama (Euratom, EZ) br. 2185/96 i (EU, Euratom) br. 883/2013 Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) može provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi se ustanovilo je li došlo do prijevара, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja („EPPO”) može provoditi istrage i kazneni progon kaznenih djela kojima se šteti financijskim interesima Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća.³⁴ U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije moraju u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti Komisiji, OLAF-u, EPPO-u potrebna prava i potrebni pristup u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, kao i Europskom revizorskom sudu, te osigurati da svaka treća strana koja je uključena u izvršenje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava.]

[(32a) Treće zemlje koje su članice Europskoga gospodarskog prostora (EGP) mogu sudjelovati u programima Unije u okviru suradnje uspostavljene Sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru³⁵, kojim se predviđa provedba programâ odlukom na temelju tog sporazuma. Treće zemlje mogu sudjelovati i na temelju drugih pravnih instrumenata. U ovu bi Uredbu trebalo uvesti posebnu odredbu kojom se dodjeljuju potrebna prava i potrebni pristup kako bi odgovorni dužnosnik za ovjeravanje, OLAF i Europski revizorski sud mogli sveobuhvatno izvršavati svoje ovlasti.]

³⁴ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

³⁵ SL L 1, 3.1.1994., str. 3.

- (33) U skladu s [upućivanje će se prema potrebi ažurirati u skladu s novom odlukom o prekomorskim zemljama i područjima: člankom 94. Odluke Vijeća 2013/755/EU³⁶] osobe i subjekti s boravištem odnosno poslovnim nastanom u prekomorskim zemljama i područjima (PZP-ovi) ispunjavaju uvjete za financiranje, podložno pravilima i ciljevima Programa i mogućem režimu koji se primjenjuje na državu članicu s kojom su relevantna prekomorska zemlja ili područje povezani.
- (34) U skladu sa stavcima 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. postoji potreba za evaluacijom ovog Programa na temelju informacija prikupljenih posebnim zahtjevima za izvješćivanje i praćenje, istodobno izbjegavajući prekomjerne propise i administrativna opterećenja, posebno za države članice i korisnike Programa. Ti zahtjevi prema potrebi mogu uključivati mjerljive pokazatelje kao osnovu za evaluaciju učinaka Programa na terenu.
- (35) Kako bi se omogućila dopuna i/ili izmjena pokazatelja smjera učinka, Komisiji bi, prema potrebi, trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (36) Usklađenošću i sinergijama između programa Obzor Europa i svemirskog programa EU-a poticat će se globalno konkurentan i inovativan europski svemirski sektor; osnažit će se autonomija Europe u pristupu svemiru i njegovoj upotrebi u sigurnoj okolini; te će se ojačati uloga Europe kao globalnog dionika. Izvrsnost u istraživanju, revolucionarna rješenja i daljnji korisnici u programu Obzor Europa podupirat će se podacima i uslugama dostupnima zahvaljujući svemirskom programu.

³⁶ Odluka Vijeća 2013/755/EU od 25. studenoga 2013. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji („Odluka o prekomorskom pridruživanju”) (SL L 344, 19.12.2013., str. 1.).

- (36a) Usklađenošću i sinergijama između programa Obzor Europa i Erasmusa poticat će se prihvaćanje rezultata istraživanja putem aktivnosti osposobljavanja, u obrazovni sustav uvoditi inovacijski duh i osigurati to da se aktivnosti obrazovanja i osposobljavanja oslanjaju na najbolje dostupne istraživačke i inovacijske aktivnosti. U tom kontekstu, kao nastavak pokusnih djelovanja pokrenutih u okviru programa Erasmus+ za razdoblje 2014. – 2020. o Europskim sveučilištima, programom Obzor Europa će se, prema potrebi, na sinergijski način dopuniti potpora koja se programom ERASMUS pruža Europskim sveučilištima.
- (37) Pravila za sudjelovanje i širenje rezultata trebala bi na odgovarajući način odražavati potrebe Programa uzimajući u obzir bojazni i preporuke različitih dionika i stručnjaka izraženih tijekom privremene evaluacije programa Obzor 2020.
- (38) Primjenom zajedničkih pravila u cjelokupnom Programu trebao bi se osigurati usklađen okvir kojim se olakšava sudjelovanje u programima koji se financiraju iz proračuna Programa, uključujući sudjelovanje u programima kojima upravljaju tijela za financiranje kao što su EIT, zajednička poduzeća ili bilo koja druga struktura u skladu s člankom 187. UFEU-a, te sudjelovanje u programima koje poduzimaju države članice u skladu s člankom 185. UFEU-a. Trebalo bi omogućiti donošenje posebnih pravila, no izuzeća moraju biti ograničena na slučajeve kad je to neophodno i opravdano.
- (39) U djelovanjima obuhvaćenima područjem primjene Programa trebala bi se poštovati temeljna prava i načela priznata osobito Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Ta djelovanja trebala bi biti u skladu sa svim pravnim obvezama, uključujući međunarodno pravo, i sa svim relevantnim odlukama Komisije, kao što je obavijest Komisije od 28. lipnja 2013.³⁷, kao i s etičkim načelima, koja uključuju izbjegavanje bilo kakve povrede istraživačkog integriteta. Pri provedbi istraživačkih aktivnosti također je potrebno uzeti u obzir članak 13. UFEU-a te bi se upotreba životinja u svrhu istraživanja i ispitivanja trebala smanjiti s ciljem da se njihova upotreba u konačnici zamijeni drugim metodama.³⁸

³⁷ SL C 205, 19.7.2013., str. 9.

³⁸ Vidjeti Izjavu Komisije o financijskim sredstvima EU-a za istraživanje u području ljudskim embrionalnih matičnih stanica za program Obzor Europa (bilješku potrebno izbrisati u konačnoj verziji).

- (40) U skladu s ciljevima međunarodne suradnje utvrđenima člancima 180. i 186. UFEU-a trebalo bi se promicati sudjelovanje pravnih subjekata s poslovnim nastanom u trećim zemljama i međunarodnih organizacija. Provedba Programa trebala bi biti u skladu s mjerama donesenima u skladu s člancima 75. i 215. UFEU-a te bi trebala biti u skladu s međunarodnim pravom. [Za djelovanja koja se odnose na stratešku imovinu, interese, autonomiju ili sigurnost Unije sudjelovanje u određenim djelovanjima Programa može se ograničiti samo na subjekte s poslovnim nastanom u državama članicama ili subjekte s poslovnim nastanom u određenim pridruženim ili ostalim trećim zemljama uz one s poslovnim nastanom u državama članicama.]
- (41) Priznajući klimatske promjene kao jedan od najvećih globalnih i društvenih izazova i odražavajući važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s preuzetim obvezama Unije za provedbu Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, ovim Programom doprinijet će se uključivanju klimatskih pitanja i postizanju ukupnog cilja od [25 %] proračunskih rashoda EU-a za podržavanje klimatskih ciljeva. Uključivanje klimatskih pitanja na odgovarajući se način integrira u sadržaj istraživanja i inovacija te se uzima u obzir u svim fazama ciklusa istraživanja.³⁹
- (41a) U kontekstu smjera učinka koji se odnosi na klimu Komisija će izvijestiti o rezultatima, inovacijama i zbirnim procijenjenim učincima projekata koji su povezani s klimom, uključujući po dijelu Programa i načinu provedbe. U svojoj analizi Komisija bi trebala uzeti u obzir dugoročne gospodarske, društvene i okolišne troškove i koristi za europske građane koji proizlaze iz aktivnosti u okviru Programa, uključujući prihvaćanje inovativnih rješenja za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu njima, procijenjeni učinak na radna mjesta i stvaranje poduzeća, gospodarski rast i konkurentnost, čistu energiju, zdravlje i dobrobit (uključujući kvalitetu zraka, tla i vode). Rezultate te analize učinka trebalo bi objaviti i ocijeniti u kontekstu klimatskih i energetske ciljeva Europe te dati povratne informacije u sljedećem strateškom postupku planiranja i budućim programima rada.⁴⁰
- (41b) U skladu s ciljevima održivog razvoja, istraživačkim i inovacijskim aktivnostima trebalo bi se doprinijeti očuvanju i obnovi bioraznolikosti.

³⁹ Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

⁴⁰ Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

- (43) Upotreba osjetljivih popratnih informacija ili pristup neovlaštenih pojedinaca osjetljivim rezultatima može štetno utjecati na interese Unije ili interese jedne njezine države članice ili više njih. Stoga bi postupanje s osjetljivim podacima i klasificiranim podacima trebalo biti uređeno svim relevantnim pravom Unije, uključujući interna pravila institucija, kao što je Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/444, kojom se utvrđuju odredbe o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a.
- (44) Potrebno je utvrditi minimalne uvjete za sudjelovanje, kao opće pravilo ako bi konzorcij trebao uključivati najmanje jedan pravni subjekt iz države članice, ali i s obzirom na posebnosti određenih vrsta djelovanja u okviru Programa.
- (45) Primjereno je utvrditi uvjete za osiguravanje financijskih sredstava Unije sudionicima u djelovanjima u okviru Programa. Dodjele bespovratnih sredstava trebale bi se provoditi uzimajući u obzir sve oblike doprinosa utvrđene Financijskom uredbom, uključujući jednokratne iznose, paušalne stope ili jedinične troškove, u cilju daljnjeg pojednostavnjenja. Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava trebalo bi utvrditi prava i obveze korisnika, uključujući ulogu i zadaće koordinatora, ako je to primjenjivo. Pri sastavljanju ili bilo kakvoj znatnoj izmjeni modela sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava trebalo bi osigurati blisku suradnju sa stručnjacima iz država članica.
- (46) Stope financiranja u ovoj Uredbi navode se kao najviše stope kako bi bile u skladu s načelom sufinanciranja. Tijekom provedbe Programa niže stope financiranja mogu se odrediti samo u propisno opravdanim slučajevima.
- (47) U skladu s Financijskom uredbom Programom bi se trebala osigurati osnova za šire prihvaćanje uobičajenih praksi troškovnog računovodstva korisnika u pogledu troškova osoblja i jediničnih troškova za interno fakturiranu robu i usluge (među ostalim za velike istraživačke infrastrukture prema definiciji iz programa Obzor 2020.). Upotreba jediničnih troškova za interno fakturiranu robu i usluge izračunatih u skladu s uobičajenom računovodstvenom praksom korisnika koje kombiniraju stvarne izravne i neizravne troškove trebala bi biti opcija koju mogu odabrati svi korisnici. U tom bi pogledu korisnici trebali moći uključiti stvarne neizravne troškove izračunane na temelju ključeva raspodjele u okviru tih jediničnih troškova za interno fakturirane robe i usluge.⁴¹

⁴¹ Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

- (48) Sadašnji sustav povrata stvarnih troškova osoblja trebao bi se dodatno pojednostavniti primjenom pristupa naknada utemeljenih na projektima, razvijenim u okviru programa Obzor 2020. te bi se trebao dodatno uskladiti s Financijskom uredbom, u cilju smanjenja jaza u naknadama istraživača iz EU-a uključenih u Program⁴².
- (49) Jamstveni fond za sudionike koji je uspostavljen u okviru programa Obzor 2020. i kojim upravlja Komisija pokazao se kao važan zaštitni mehanizam kojim se ublažavaju rizici povezani s iznosima koji su dospjeli, a nisu ih isplatili sudionici koji ne ispunjavaju obveze. Stoga bi se provedba jamstvenog fonda za korisnike, preimenovanog u mehanizam uzajamnog osiguranja (dalje u tekstu „Mehanizam”), trebala nastaviti i proširiti na ostala tijela za financiranje, posebno na inicijative na temelju članka 185. UFEU-a. Mehanizam bi trebao biti otvoren korisnicima svih drugih programa Unije kojima se izravno upravlja.
- (50) Trebalo bi utvrditi pravila kojima se uređuju iskorištavanje i širenje rezultata kako bi se osiguralo da korisnici štite, iskorištavaju, šire te rezultate i osiguravaju pristup tim rezultatima prema potrebi. Veći naglasak trebalo bi staviti na iskorištavanje rezultata, a Komisija bi trebala prepoznati i pomoći u maksimiranju prilika da korisnici iskoriste rezultate, posebice u Uniji. Iskorištavanje bi trebalo biti u skladu s načelima ovog Programa, uključujući promicanje inovacija u Uniji i jačanje europskog istraživačkog prostora.⁴³

⁴² Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

⁴³ Dio zajedničkog razumijevanja s Europskim parlamentom.

- (51) Trebali bi se zadržati ključni elementi evaluacije prijedloga i sustav odabira prethodnog programa Obzor 2020., kao i njegova posebna usmjerenost na izvrsnost. Prijedlozi bi se i dalje trebali odabirati na temelju evaluacije koju provedu neovisni stručnjaci. Komisija bi trebala nastaviti uključivati neovisne promatrače u postupak evaluacije, ako je to primjereno. Za aktivnosti u okviru EIC-ova Tragača, misije i u drugim propisno opravdanim slučajevima kako je navedeno u programu rada, u obzir se može uzeti potreba za osiguravanjem općenite usklađenosti portfelja projekata, pod uvjetom da su prijedlozi projekata prošli primjenjive pragove. Ciljeve i postupke za to trebalo bi objaviti unaprijed. U skladu s člankom 200. stavkom 7. Financijske uredbe, podnositelji prijedloga trebali bi primiti povratne informacije o evaluaciji svojeg prijedloga, posebno, ako je to primjenjivo, razloge za odbijanje.
- (52) U skladu s člancima 126. i 127. Financijske uredbe za sve dijelove Programa trebalo bi se, ako je to moguće, usvojiti sustavno uzajamno oslanjanje na revizije i procjene u okviru drugih programa Unije, kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za korisnike sredstava Unije. Uzajamno oslanjanje trebalo bi se izričito predvidjeti uzimajući u obzir i druge elemente osiguranja kao što su revizije sustava i procesa.
- (53) Posebne izazove u području istraživanja ili inovacija trebalo bi rješavati nagradama, uključujući zajedničke ili dijeljene nagrade, prema potrebi, koje bi organizirala Komisija ili tijelo za financiranje zajedno s drugim tijelima Unije, pridruženim zemljama, trećim zemljama, međunarodnim organizacijama ili neprofitnim pravnim subjektima.
- (54) Vrste financiranja i metode provedbe iz ove Uredbe odabiru se na temelju njihove sposobnosti da postignu posebne ciljeve djelovanja te daju rezultate, uzimajući u obzir posebice trošak nadzora, administrativno opterećenje te očekivani rizik od neusklađenosti. Kad je riječ o bespovratnim sredstvima, to uključuje razmatranje primjene jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i raspona jediničnih troškova,

PRILOG IV.
SINERGIJE S DRUGIM PROGRAMIMA

Kako bi se maksimalno povećao učinak istraživanja i inovacija na društvo, okoliš i gospodarstvo u cjelini te kako bi se doprinijelo postizanju ciljeva Unije, programi Unije za financiranje moraju biti usklađeni i djelovati u sinergiji.

Sinergije se temelje na komplementarnosti između izrade i ciljeva programa te na kompatibilnosti pravila i postupaka financiranja na razini provedbe.

Financijska sredstva iz programa Obzor Europa upotrebljavaju se samo za financiranje istraživačkih i inovacijskih aktivnosti. Postupkom strateškog planiranja osigurava se usklađenost prioriteta različitih programa Unije za financiranje te se osiguravaju usklađene mogućnosti financiranja u različitim fazama ciklusa istraživanja i inovacija. Među ostalim, misije i partnerstva imaju koristi od sinergija s drugim programima i politikama Unije za financiranje.

Uvođenje rezultata istraživanja i inovativnih rješenja razvijenih u Okvirnom programu olakšava se uz potporu drugih programa Unije za financiranje, posebno s pomoću strategija širenja i iskorištavanja, prijenosa znanja, komplementarnih i kumulativnih izvora financiranja te popratnih mjera politike.

Sredstva za istraživačke i inovacijske aktivnosti imaju koristi od usklađenih pravila koja su osmišljena kako bi se osigurala dodana vrijednost EU-a, izbjegla preklapanja s različitim programima Unije te kako bi se nastojala postići maksimalna učinkovitost i administrativno pojednostavnjenje.

U stavcima u nastavku detaljnije se utvrđuju načini na koje se te sinergije primjenjuju između Okvirnog programa i različitih programa Unije.

1. Sinergijama s Europskim fondom za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskim poljoprivrednim fondom za ruralni razvoj (EPFRR) (zajednička poljoprivredna politika – ZPP) osigurava se sljedeće:
 - (a) potrebe u pogledu istraživanja i inovacija u sektoru poljoprivrede i ruralnim područjima unutar EU-a utvrđene su, na primjer, u okviru Europskog partnerstva za inovacije za „produktivnost i održivost u poljoprivredi”⁴⁴ te su one uzete u obzir i u postupku strateškog planiranja Okvirnog programa i u programima rada;
 - (b) zajednička poljoprivredna politika na najbolji mogući način iskorištava rezultate istraživanja i inovacija te promiče upotrebu, provedbu i uvođenje inovativnih rješenja, uključujući ona koja proizlaze iz projekata koji se financiraju iz okvirnih programa za istraživanje i inovacije i Europskog partnerstva za inovacije za „produktivnost i održivost u poljoprivredi”;
 - (c) EPFRR podupire prihvaćanje i širenje znanja i rješenja koja proizlaze iz rezultata Okvirnog programa, što dovodi do veće dinamičnosti u sektoru poljoprivrede i novih prilika za razvoj ruralnih područja.
2. Sinergijama s Europskim fondom za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) osigurava se sljedeće:
 - (a) Okvirni program i EFPR usko su međusobno povezani jer će se potrebe EU-a u pogledu istraživanja i inovacija u području integrirane pomorske politike prenositi s pomoću postupka strateškog planiranja Okvirnog programa;

⁴⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o Europskom partnerstvu za inovacije „Produktivnost i održivost u poljoprivredi”, (COM(2012) 79 final).

(b) EFPR podupire uvođenje novih tehnologija i inovativnih proizvoda, postupaka i usluga, posebno onih koji proizlaze iz Okvirnog programa u području politike mora i pomorstva. EFPR ujedno promiče prikupljanje, obradu i praćenje temeljnih podataka te širi relevantna djelovanja koja se podupiru u okviru Okvirnog programa, čime se doprinosi provedbi zajedničke ribarske politike, pomorske politike EU-a i međunarodnom upravljanju oceanima.

3. Sinergijama s Europskim fondom za regionalni razvoj (EFRR) osigurava se sljedeće:

(a) mehanizmima komplementarnog i kumulativnog financiranja iz Europskog fonda za regionalni razvoj i Okvirnog programa pruža se potpora aktivnostima kojima se posebno povezuju strategije pametne specijalizacije i izvrsnost u istraživanju i inovacijama, uključujući zajedničke transregionalne ili transnacionalne programe te paneuropske istraživačke infrastrukture, s ciljem jačanja europskog istraživačkog prostora i doprinošenja ciljevima održivog razvoja;

(b) EFRR je među ostalim usmjeren na razvoj i jačanje regionalnih i lokalnih ekosustava istraživanja i inovacija te industrijske transformacije, uključujući potporu izgradnji kapaciteta za istraživanje i inovacije te prihvaćanje rezultata, kao i uvođenju novih tehnologija te inovativnih i klimatski prihvatljivih rješenja iz okvirnih programa za istraživanje i inovacije putem EFRR-a.

4. Sinergijama s Europskim socijalnim fondom plus (ESF+) osigurava se sljedeće:

(a) ESF+ može integrirati i razvijati inovativne kurikulume koji se podupiru Okvirnim programom, s pomoću nacionalnih ili regionalnih programa, kako bi ljudi stekli vještine i kompetencije potrebne za zahtjeve tržišta rada koji se stalno mijenjaju;

- (b) mehanizmi za komplementarno financiranje iz fonda ESF+ mogu se upotrebljavati za potporu aktivnostima promicanja razvoja ljudskog kapitala u istraživanjima i inovacijama s ciljem jačanja europskog istraživačkog prostora;
- (c) ESF+ integrira inovativne tehnologije i nove poslovne modele i rješenja, posebno one proizišle iz okvirnih programa, kako bi se doprinijelo inovativnim, učinkovitim i održivim zdravstvenim sustavima te olakšao pristup boljoj i sigurnijoj zdravstvenoj skrbi za europske građane.

5. Sinergijama s Instrumentom za povezivanje Europe (CEF) osigurava se sljedeće:

- (a) potrebe u pogledu istraživanja i inovacija u području prometa, energetike te u digitalnom sektoru unutar EU-a utvrđene su i uspostavljene tijekom postupka strateškog planiranja Okvirnog programa;
- (b) Instrument za povezivanje Europe podupire opsežno uvođenje i uporabu novih, inovativnih tehnologija i rješenja u području prometa, energetike i digitalnih fizičkih infrastruktura, posebno onih koji proizlaze iz okvirnih programa za istraživanja i inovacije;
- (c) olakšana razmjena informacija i podataka između Okvirnog programa i projekata Instrumenta za povezivanje Europe, na primjer isticanjem tehnologija iz Okvirnog programa s visokom razinom spremnosti za tržište čije se uvođenje može nastaviti putem Instrumenta za povezivanje Europe.

6. Sinergijama s programom Digitalna Europa osigurava se sljedeće:
- (a) s obzirom na to da se preklapa nekoliko tematskih područja obuhvaćenih Okvirnim programom i programom Digitalna Europa, vrste djelovanja koja treba podupirati, njihovi očekivani rezultati i njihova logika intervencije različiti su i komplementarni;
 - (b) potrebe u pogledu istraživanja i inovacija povezane s digitalnim aspektima utvrđene su i uspostavljene tijekom postupka strateškog planiranja Okvirnog programa; to obuhvaća istraživanja i inovacije u području računalstva visokih performansi, umjetne inteligencije i kibersigurnosti, pri čemu se digitalna tehnologija kombinira s drugim razvojnim tehnologijama i netehnološkim inovacijama; potporu za rast poduzeća uvođenjem revolucionarnih inovacija (od kojih mnoge obuhvaćaju digitalne i fizičke tehnologije) i potporu digitalnim istraživačkim infrastrukturama;
 - (c) program Digitalna Europa usmjeren je na izgradnju digitalnih kapaciteta i infrastrukture velikih razmjera u području računalstva visokih performansi, umjetne inteligencije, kibersigurnosti i naprednih digitalnih vještina kako bi se diljem Europe široko prihvatila i uvela ključna postojeća ili ispitana inovativna digitalna rješenja unutar okvira EU-a u područjima od javnog interesa (kao što su zdravlje, javna uprava, pravosuđe i obrazovanje) ili tržišnih nedostataka (kao što je digitalizacija poduzeća, posebno malih i srednjih poduzeća). Program Digitalna Europa uglavnom se provodi kroz usklađeno i strateško ulaganje s državama članicama, posebno kroz zajedničke javne nabave, u digitalne kapacitete s ciljem njihove raspodjele diljem Europe te u djelovanja na razini EU-a za potporu interoperabilnosti i normizaciji u okviru razvoja jedinstvenog digitalnog tržišta;
 - (d) kapaciteti i infrastrukture programa Digitalna Europa dostupni su istraživačkoj i inovacijskoj zajednici, uključujući za aktivnosti koje se podupiru Okvirnim programom koje obuhvaćaju testiranje, eksperimentiranje i demonstraciju u svim sektorima i disciplinama;

- (e) nove digitalne tehnologije razvijene Okvirnim programom postupno će se prihvaćati i uvoditi putem programa Digitalna Europa;
- (f) inicijative Okvirnog programa za razvoj kurikuluma usmjerenog na vještine i kompetencije, uključujući one izrađene u kolokacijskim centrima zajednice znanja i inovacija za digitalne tehnologije Europskog instituta za inovacije i tehnologiju, dopunjuju se izgradnjom kapaciteta u naprednim digitalnim vještinama koju podržava program Digitalna Europa;
- (g) postoje snažni koordinacijski mehanizmi za strateško programiranje i operativne postupke za oba programa, a njihove upravljačke strukture uključuju odgovarajuće službe Komisije, predstavnike država članica i druge strane na koje se odnose različiti dijelovi dotičnih programa.

7. Sinergijama s programom jedinstvenog tržišta osigurava se sljedeće:

- (a) programom jedinstvenog tržišta rješava se pitanje tržišnih nedostataka koji utječu na MSP-ove te će se njime promicati poduzetništvo kao i osnivanje i rast poduzeća. Postoji komplementarnost između programa jedinstvenog tržišta i djelovanja budućeg Europskog vijeća za inovacije za inovativna poduzeća, kao i u području usluga potpore MSP-ovima, posebno ako tržište ne osigurava održivo financiranje;
- (b) Europska poduzetnička mreža može, uz druge postojeće strukture za potporu MSP-ovima (npr. nacionalne kontaktne točke, agencije za inovacije), poslužiti za pružanje usluga potpore u okviru Europskog vijeća za inovacije.

8. Sinergijama s programom za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) osigurava se sljedeće:
- potrebe u pogledu istraživanja i inovacija s ciljem suočavanja s okolišnim, klimatskim i energetske izazovima unutar EU-a utvrđene su i uspostavljene tijekom postupka strateškog planiranja Okvirnog programa. Program LIFE nastavlja djelovati kao katalizator za provedbu okolišne, klimatske i relevantne energetske politike i zakonodavstva EU-a, među ostalim prihvaćanjem i primjenom rezultata istraživanja i inovacija proizišlih iz Okvirnog programa te pomaže u njihovu uvođenju na nacionalnoj i (među)regionalnoj razini ako to može pomoći rješavanju pitanja u području okoliša, klime ili tranzicije. Programom LIFE posebno će se nastaviti poticanje sinergija s Okvirnim programom dodjelom bonusa tijekom evaluacije za prijedloge koji obuhvaćaju prihvaćanje rezultata Okvirnog programa. Standardnim projektima djelovanja u okviru programa LIFE podržavaju se razvoj, testiranje ili demonstracija prikladnih tehnologija ili metodologija za provedbu okolišne i klimatske politike EU-a, koje se zatim mogu u velikom razmjeru uvesti s pomoću financijskih sredstava iz drugih izvora, uključujući Okvirni program. Europsko vijeće za inovacije Okvirnog programa može osigurati potporu za rast i komercijalizaciju novih revolucionarnih ideja koje mogu proizići iz provedbe projekata programa LIFE.
9. Sinergijama s programom Erasmus osigurava se sljedeće:
- (a) kombinirani resursi iz Okvirnog programa, među ostalim iz Europskog instituta za inovacije i tehnologiju, i programa Erasmus upotrebljavaju se za potporu aktivnostima usmjerenima na jačanje i modernizaciju europskih institucija visokog obrazovanja. Prema potrebi, Okvirnim programom dopunit će se potpora programa Erasmus za Inicijativu Europska sveučilišta, u istraživačkoj dimenziji. To je dio razvoja novih zajedničkih i integriranih dugoročnih i održivih strategija u području obrazovanja, istraživanja i inovacija koje se temelje na transdisciplinarnim i međusektorskim pristupima u svrhu ostvarenja trokuta znanja;

- (b) Okvirni program i program Erasmus potiču integraciju obrazovanja i istraživanja i to tako da visokoškolskim ustanovama olakšavaju sljedeće: izradu i uspostavljanje zajedničke obrazovne, istraživačke i inovacijske strategije i mreže; obogaćivanje poučavanja najnovijim saznanjima i praksama istraživanja kako bi se svim studentima i osoblju u visokom obrazovanju, a posebno istraživačima pružilo aktivno istraživačko iskustvo; pružanje potpore drugim aktivnostima kojima se integriraju visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije.

10. Sinergijama s europskim svemirskom programom osigurava se sljedeće:

- (a) potrebe u pogledu istraživanja i inovacija u svemirskom uzlaznom i silaznom sektoru unutar EU-a te u korist europskog svemirskog programa utvrđene su i uspostavljene u okviru postupka strateškog planiranja Okvirnog programa; djelovanja u području istraživanja svemira provedena u okviru programa Obzor Europa provest će se uzimajući u obzir nabavu i prihvatljivost subjekata u skladu s odredbama svemirskog programa, prema potrebi;
- (b) podaci o svemiru i usluge koje europski svemirski program javnosti ustupa kao javno dobro upotrebljavaju se za razvoj revolucionarnih rješenja kroz istraživanje i inovacije, među ostalim u Okvirnom programu, posebno za održivu hranu i prirodne resurse, praćenje klimatskih promjena, atmosferu, kopno, obalni i morski okoliš, pametne gradove, povezanu i automatiziranu mobilnost, sigurnost i upravljanje katastrofama;
- (c) usluge pristupa podacima i informacijama programa Copernicus doprinose europskom oblaku za otvorenu znanost i time istraživačima, znanstvenicima i inovatorima olakšavaju pristup podacima programa Copernicus; istraživačke infrastrukture, posebno promatračke mreže *in situ* bit će ključni elementi *in situ* promatračke infrastrukture koja omogućuje usluge programa Copernicus, a one će pak imati koristi od informacija dobivenih uslugama programa Copernicus.

11. Sinergijama s Instrumentom za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (NDICI) i Instrumentom prepristupne pomoći (IPA III) osigurava se sljedeće:
- (a) potrebe u pogledu istraživanja i inovacija u području instrumenata NDICI i IPA III utvrđene su i uspostavljene tijekom postupka strateškog planiranja Okvirnog programa, u skladu s ciljevima održivog razvoja;
 - (b) aktivnostima istraživanja i inovacija Okvirnog programa, uz sudjelovanje trećih zemalja i ciljana djelovanja međunarodne suradnje, teži se usklađivanju s usporednim djelovanjima u tematskim područjima prihvaćanja na tržištu i izgradnje kapaciteta u okviru instrumenata NDICI i IPA III i dosljednosti među njima, na temelju zajedničkog definiranja potreba i područja intervencije.
12. Sinergijama s Fondom za unutarnju sigurnost i instrumentom za upravljanje granicama u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama osigurava se sljedeće:
- (a) potrebe u pogledu istraživanja i inovacija u području sigurnosti i integriranog upravljanja granicama utvrđene su i uspostavljene tijekom postupka strateškog planiranja istraživanja i inovacija Okvirnog programa;
 - (b) Fond za unutarnju sigurnost i Fond za integrirano upravljanje granicama mogu pružiti potporu uvođenju novih, inovativnih tehnologija i rješenja, posebno onih koji proizlaze iz okvirnih programa za istraživanja i inovacije u istraživanjima u području sigurnosti.

13. Sinergijama s fondom InvestEU osigurava se sljedeće:
- (a) Okvirnim programom Obzoru Europa i Europskom vijeću za inovacije pruža se mješovito financiranje za inovatore obilježeno visokom razinom rizika za koje tržište ne pruža dostatno i održivo financiranje. Istodobno će se Okvirnim programom pružiti potpora učinkovitoj provedbi privatnog dijela mješovitog financiranja i upravljanju njime, putem fondova i posrednika koje podupire fond InvestEU i drugi;
 - (b) financijski instrumenti za istraživanja i inovacije te mala i srednja poduzeća grupirani su u okviru fonda InvestEU, posebno s pomoću namjenske tematske komponente za istraživanja i inovacije te s pomoću proizvoda uvedenih u okviru komponente za mala i srednja poduzeća, na taj način pomažući ostvarivanju ciljeva obaju programa;
 - (c) Okvirnim programom pruža se odgovarajuća potpora preusmjeravanju projekata koji nisu prikladni za financiranje Europskog vijeća za inovacije prema fondu InvestEU, prema potrebi.
14. Sinergijama s inovacijskim fondom u okviru sustava trgovanja emisijama („inovacijski fond”) osigurava se sljedeće:
- (a) inovacijski fond posebno je usmjeren na inovacije u niskougljičnim tehnologijama i procesima, uključujući okolišno sigurno hvatanje ugljika i upotrebu koja znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena, kao i proizvode koji zamjenjuju one s visokim intenzitetom ugljika te potiče izgradnju i iskorištavanje projekata čiji je cilj okolišno sigurno hvatanje i geološko skladištenje ugljikova dioksida te inovativne obnovljive energije i tehnologije skladištenja energije;
 - (b) Okvirnim programom financirat će se razvoj i demonstracija tehnologija koje mogu ostvariti ciljeve EU-a u pogledu dekarbonizacije, energetike i industrijske preobrazbe, posebno s pomoću aktivnosti iz stupa II.;

- (c) inovacijski fond može, podložno ispunjavanju njegovih kriterija za odabir i dodjelu potpore, podržati demonstracijsku fazu prihvatljivih projekata koji su primili potporu iz okvirnih programa za istraživanja i inovacije.

[15. Sinergijama s programom Euratoma za istraživanje i osposobljavanje osigurava se sljedeće:

- (a) Okvirnim programom i programom Euratoma za istraživanje i osposobljavanje razvijaju se sveobuhvatna djelovanja za potporu obrazovanju i osposobljavanju (uključujući aktivnosti Marie Skłodowska-Curie) s ciljem održavanja i razvoja relevantnih vještina u Europi;
- (b) Okvirnim programom i programom Euratoma za istraživanje i osposobljavanje razvijaju se zajednička istraživačka djelovanja usmjerena na međusektorske aspekte sigurnih i osiguranih primjena ionizirajućeg zračenja koje se ne odnose na proizvodnju električne energije u sektorima kao što su medicina, industrija, poljoprivreda, svemir, klimatske promjene, sigurnost i pripravnost na izvanredna stanja te doprinos nuklearnoj znanosti.]⁴⁵

16. Sinergije s Europskim fondom za obranu korisne su za civilna istraživanja i istraživanja u području obrane, ali aktivnosti koje se provode unutar Okvirnog programa, osim aktivnosti obuhvaćenih Europskim fondom za obranu, usmjerene su isključivo na primjene u civilnom području. Nepotrebno udvostručavanje bit će isključeno.

⁴⁵ Podložno ishodu pregovora o odgovarajućem pravnom aktu.